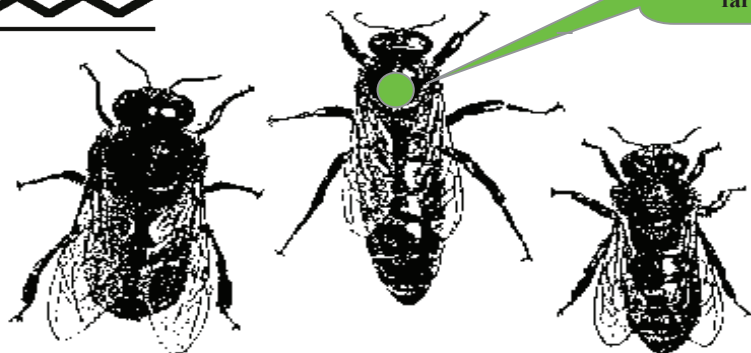




2014

Drottningen
märks med grön
färg



Innehåll

WSB aktiviteter

Ordförande

Luststudier bland blommor och bin

Drottningodling

Axplock från Forellstigens b(i)logg sommar 2013

Ett tips

Mitt första biår

Drottningodling med Cloake Board metoden

Om jakten på bi-kunskap och drottningar

Vår hemsida

Några av mina misstag

Bli mentor

Bidöden

Bitillsynsverksamheten

Saker att tillverka

Medelskörd

Medlemmar

Styrelsen

Sida

omslagets insida

1

2

3

4

5

6

8

10

12

13

14

14

15

16

16

17

omslagets insida

Ansvarig utgivare:

Göran Frick Apelvägen 23, 134 37 Gustavsberg

AKTIVITETER UNDER 2014

Lördag	18	januari	Kl 10-12 snickeri i Lemshaga akademi. 4 lördagar
Tisdag	4	februari	Nybörjarkurs. Kontakta Per Thunman eller Göran Frick för detaljer
Söndag	16	februari	Sista dag för att lämna sambeställning av bimaterial till Göran Frick
Söndag	2	mars	Kl 14, Kickoff , Nacka Naturskola vid Velamsund. Vi fokuserar på drottningodling med inbjuden föreläsare
Tisdag	6	maj	Öppet hus hos Freddy Duwe, bara för oss
Lördag	10	maj	Kl 10, vårmöte vid Velamsund
Söndag	25	maj	Praktisk kurs i hur man gör avläggare vid Lemshaga
Söndag	15	juni	Träna på att hitta, och märka drottningar vid Lemshaga
Lördag	9	augusti	Kl 10, möte om invintring och varroabehandling i Velamsund
Tisdag	21	oktober	Nybörjarkurs. Kontakta Per Thunman eller Göran Frick för detaljer
Lördag	8	november	Kl 10, årsmöte, Kyrkettan

Det kan bli ändringar i programmet. Titta därför på vår hemsida för att få senaste informationen.

Biodlingens mysterier

Visst är det konstigt att bina kan bete sig så olika i olika bigårdar eller till och med i olika kupor i samma bigård.

Årets säsong började också med helt olika förutsättningar i vårt land.

I övriga delar av landet rapporterades det om hög vinterdödlighet. En erfaren biodlare i Huddinge förlorade 85 % av sina bin. Vår förening klarade sig med några få undantag väldigt bra. Låt oss hoppas att det fortsätter!

Våren var sen och sedan exploderade det. Tyvärr hade bina inte hunnit bygga upp samhällena så en stor del av vårens drag blev underutnyttjat. De som brukar slunga kring midsommar hade inte mycket att slunga. Torkan under resten av sommaren gjorde också att det såg dåligt ut väldigt länge, men i juli blev det i alla fall drag på något så skördarna blev nästan normala.

Den usla säsongen 2013 ledde också till att drottningarna som fötts då inte var helt kuranta. Dålig äggläggning visade detta. Ovanligt många stilla byten vittnade om att bina heller inte var nöjda med sin "chef".

Glädjande var dock att vi lyckades förse alla nybörjare med bin redan i maj så de fick en längre säsong att lära sig biodling än om de fått avläggare i juli.

Vad vi dock inte lyckades så bra med var att förse alla som ville ha nya drottningar.

En grupp av oss som hållit på några år med biodling bör försöka odla fler drottningar och sälja dem internt. Det är också så att föreningen drivs av ett fåtal eldsjälar och de behöver avlastning. Mer om dessa två saker längre fram i årsskriften.

Jag tillönskar er alla en God Jul och Gott Nytt (Bi)År.

Göran Frick

Hur blir man medlem?

Om du, som ny, vill bli medlem i SBR och Wermdö Skeppslags Biodlareförening är det enklast om du sätter in 200 kr på pg 121 84 39-6 och ange namn, adress och "Wermdö". **OBS** fungerar bara om du inte varit medlem i SBR innan.

Det är bra om du också skickar e-post till sbr@biodlarna.se och berätta att du vill vara medlem hos oss.

Då får du delta i alla aktiviteter vi anordnar och du kommer med på sändlistan för e-post om du meddelar din e-postadress till mig.

Du får också tillgång till billiga inköp som vi gör gemensamt.

För detta får du också bl. a. en medlemstidning från riksorganisationen SBR. Vill du veta mer om dina medlemsförmåner, titta på <http://www.biodlarna.se>.

Vill du bara bli stödmedlem hos oss betalar du in **100 kr** till Handelsbanken, konto 6193-603751628 och anger ditt namn.

Har du betalt de 200 kr ovan behöver du inte betala in 100 kr till oss.

OBS Medlemskap löper mellan 1/10 -30/9 varje år.

Har du frågor? Ring Göran Frick 073-655 34 64.

Luststudier bland blommor och bin.

Ibland öppnar sig en möjlighet att göra något annat och så var det för mig under en månad i maj/juni i år då jag läste kursen Bin, biodling och pollinering vid SLU (Sveriges lantbruksuniversitet) i Uppsala. Kursen gavs på engelska och det var ett (ungt) internationellt gäng som samlades på Ekologihuset i Ulltuna. Vi var bara fyra svenskar, de flesta kom från det europeiska utbytesprogrammet Erasmus men några kom ända från Kalifornien och Canada.

I kursen behandlas de pollinerande steklarnas utveckling, biologi och ekologiska betydelse. För de solitära bina läggs vikt vid artkunskap och biologi, för honungsbiet läggs vikt vid biologi, ekonomisk betydelse samt praktisk skötsel. Grundläggande pollinationsbiologi behandlas och knyter samman solitära och sociala bin.

Ämnesområden som behandlas är:

- Binas utvecklingshistoria, biologi och taxonomi
- Uppkomsten av socialt beteende och begreppet superorganism
- Pollinationsbiologi
- Bisamhällets organisationsform med könsbestämning och reproduktion
- Hot mot pollinerande insekter
- Sjukdomar och parasiter i bisamhället
- Biodlingens betydelse och praktik

Vi hade en hel del praktiskt arbete i bigården. Vi jobbade i par med ansvar för varsitt samhälle. SLU's bin är larvigst snälla, det var jätteskönt att kunna jobba utan handskar med slöjan bara i beredskap. Kanske är dom vana vid okunniga studenter bina? Vi fick göra avläggare, odla drottningar och skörda honung.

Föreläsningarna var intressanta och inspirerande. Ingemar lärde oss om pollinering, biskötsel och forskningsläget angående varroa för att inte tala om många tips och tricks. Vi fick också lyssna till en föreläsning angående försöken på avel för egenskapen hygieniskt beteende (sk.vsh-trait) för ökad tolerans mot varroa.

Barbara lärde oss binas biologi och konsten att bestämma bin och humlor med hjälp av bestämningsnycklar och stereolupp. Mycket kikande på vingarna blev det. Att man ses går runt och rabbla: Animalia-Arthropoda-Insecta-Hymenoptera-Apocrita-Apoidea-Apidae-Apis-Mellifera får ses som helt normalt i sammanhanget.

Erik tog med oss ut på exkursioner för att titta på vilda bin med håvorna i högsta hugg. En ny värd öppnar sig och nu sitter det bibatterier (holkar av vass) på husknuten och i sandbanken i skogsbacken hemma är blodbin identifierade.

Vi såg både avskräckande och upplyftande exempel vid studiebesök hos storbiodlare/honungsproducenter. Och vi gjorde elevarbeten vilket innebar läsning av vetenskapliga artiklar. Mitt handlade om propolis.

Joachim och Eva lärde oss massor om binas och kupans sjukdomar och parasiter. Det är flera än bina som kallar kupan för sitt hem...

Bäst var den praktiska dagen i labbet där vi fick diagnostisera amerikansk yngelröta, kalkyngel, deformerade vingar mm. Det hela avslutades med en tenta där en del var teoretisk och en del var praktisk.

Vad har den kursen fått för konsekvenser för mig då?

- Jag passade på att testa mina bin för Nosema (dom är fria, tack för tipset Per).
- Jag odlar drottningar för första gången.
- Jag har börjat kontrollera varroanedfallet.



Drömlarlarver med varroakvalster

/Monica Basu

Drottningodling

Vi har haft försök att hålla drottningodlingskurser men det har ofta runnit ut i sanden av olika anledningar.

Ett nytt sätt att få ordning på det skulle kunna vara att bilda en drottningodlingsklubb inom föreningen.

Om du vill bli medlem (det kostar inget) eller kanske rent av leda klubben – kontakta mig!

Göran Frick

Axplock från Forellstigens b(i)logg sommar 2013

Efter en vinter med kurs hos Göran och Per lärde vi oss en massa praktiskt under hela sommaren... Vi märkte också snabbt att dagarna går ihop och vi börjar skriva b(i)loggen per datum vi gjort något i kuporna samt om lite spaning under veckorna. Roligt att läsa år från år vad våra bin äter och "gör". Nedan lite sammanfattningar och ett axplock ur b(i)loggen...

19/5-2013

Våra bin kommer med Göran... spännande! Vi vill naturligtvis gå in direkt men väntar en vecka som Göran säger. Bina undrar nog vad det är för märkliga två varelser som smyger runt och kikar...

Maj/juni gjorde vi genomgångar av kupan var 8 dag. Många lärdomar som hur tända röken, ta hand om bygge mellan ramarna, bra tid och väder för genomgång av kuporna, att göra en avläggare, ta bort svärmceller etc.

23/6-2013

Dags för genomgång av avläggaren med vår gamla fina drottning i. Röken gick igång ganska direkt och vi började nästan känna oss lite hemtama inför bibesöket... det skulle vi naturligtvis inte ha gjort. Många döda bin och kändes märkligt... Ingvar som vikarierade för Göran per telefon stöttade oss – röveri! Vi fixade med flustret och lärde oss att hantera det.

25/6-2013

N svänger runt hörnet till huset vid 18-tiden på kvällen. Det är en mycket varm dag, familjen kommer från stranden och N ska bara lägga ut sandiga saker på altanen... ser då körsbärsträdet alldeles brunt och grenarna hänger märkligt nedåt. I sig konstigt då N vattnat trädet kvällen innan ganska mycket... går närmare och inser att trädet rör på sig. Bin – en mass!!! Snabbt hämta H, ringa Ingvar och be om hjälp... han ger klok telefonsupport och vi skrider till verket. Inga egna bottnar, lådor, ingenting... vi har ju haft bin i 5 veckor så förrådet av bra-att-ha-prylar obefintligt. H får bygga en botten och ett lock på 10 minuter... Blev fina särskilt med tanke på omständigheterna... H tänder också röken och letar rätt på en blomspruta medan N hämtar borstar, kläder och sen tar vi ner svärmen som Ingvar sagt att vi ska göra...

Två timmar och två försök senare ligger nästan alla bin i nybyggda kupan. Vi hade en otrolig tur att de hade valt körsbärsträdet. 1.60 meter högt nytt träd från förra sommaren med mycket böjliga grenar mitt på vår tomt. Finns inget bättre ställe hos oss.

Ja, mycket bin och bi-snack den här kvällen. Gick bra, vi blev lite stressade en stund men roligt att få vara med om och lära sig. Två bi-ägare somnade ovaggade 22.30 och drömde om sin vacklande väg mot att en gång bli bi-odlare.

26/6-27/6-2013

Pga svärmen är vi nu plötsligt ägare till 3 bikupor... vi ägnar veckan åt att handla kupor, måla kupor, bygga ramar, smälta vax...

28/6-2013

Genomgång och iordning med alla 3 kuporna.

30/6-2013

Vid kl 10 svärmar den kupa som vi satt upp med svärmen från 25/6 igen! Nu upp i grannens asp. N är ensam hemma då H fiskar i Norrland, både ser och hör svärmen lyfta. Påstås ju vara en naturupplevelse men just då mest närmare panik... Försöker lugna de utsatta grannarna och tar hjälp av annan granne att få ner bina och ger bort svärmen till honom. Tur att inte fler bin var ute och svärmade för då hade grannen fått allihop ;-) Denna gång klipper vi av två grenar med bina på och petar ner i en av våra tomma lådor med botten och lock. Vi åker bil med bina i bakluckan den korta biten, går bra. Bin sitter t o m utanpå kupan utan att lämna den under bilfärden. Vi är oroliga att det är för kort avstånd då grannen bor bara 500 meter ifrån. Konstaterar tur att vår nacka-kupa går in på högkant i grannens tråkgupa!!! Får rapport under kvällen av grannen att bina verkar flyttat in. Går inte in och tittar i våra kupor men hör och ser vid flustret att ett antal bin kvar.

1/7-2013

Får vår låda tom åter av grannen. Inga bin flyger tillbaka från honom och han avslutar sommaren med 10 små burkar honung – jätteroligt att vi kunde "rädda" svärmen.

Juli flyter fram med genomgångar av kuporna var 8 dag. En kupa svälter och vi stödmatar med "hamburgare". Vi hittar drottningarna i alla tre kuporna, märker dem och vingklipper. Tre svaga samhällen och sannolikt borde vi slagit ihop dem till två, så gör vi nästa gång vi hamnar i den sitsen.

Augusti börjar vi ladda för invintring, köper bifor, går på föreläsning om varroa-behandling. Den 1 september slår vi ihop kuporna till en och matar dem för vintern. Det finns lite honung men så lite att vi ger den till bina för att de ska må bra till våren.

Hela september, oktober och även nu i skrivande stund 17 november flyger våra bin ute, dricker vatten, sitter i vår vedtrave och solar sig på ena sidan av kupan.

Det har varit en mycket lärorik och rolig sommar, precis vad vi hade hoppats och tack vare allt stöd från Göran, Ingvar och Per. Med helt nya erfarenheter längtar vi nu till nästa sommar med målet att ha två fina kupor, bin i alla våra blommor och lite honung som avslutning på säsongen.

Nanna Sörling

Ett tips

Lars Nordgren har ett tips om att måla botten till kupan. Gör det i någon mörk färg så kontrasten mot de vanligaste pollenfärgerna blir stor.

Det blir lättare att se gult pollen mot en blå botten än mot en gul.

Tack för tipset Lars!

Mitt första biår

Att gå kurs är verkligen ett måste innan man skaffar bin. Vid varje kurstillfälle insåg jag hur mycket det är att lära sig. Längtan var stor den dagen då min mentor Göran skulle komma med kupa och ett samhälle. - Äntligen!

Bina är till låns så jag hinna känna efter om det något för mig. Maken hade lagt två tjocka plankor på lekablock och mätt med vattenpass så de låg i våg. Göran påpekade att bina inte bryr sig om det. Det lät självklart när han påpekade det. På med skyddskläder och fram med rökpusten som var svår att tända. Jag provade med löv, och murken stubbe innan jag fick tipset om torkad näver och äggkartong.

Det var förväntansfullt och oerhört roligt att igenom kupan. Tänk vad snälla de är! Intalade mig själv att tänka positivt, så att jag skulle utsöndrar positiva feromoner så kanske de och så blir lugna, eller? Jag var stolt efter första gången men förstod inte vad som var vad i kupan

"-Nu får du gå igenom kupan om några dagar. Ha som mål att titta efter drottningen, så han käckt och åkte sin väg. Jaha men skulle jag verkligen veta om jag såg henne? Jag ringde min vän Annika (mycket erfaren biodlare) inför nästa gång. Hon var en ypperlig pedagog som stod bredvid och lät mig göra allt. Jag fick berätta vad jag såg och då först blev teori till praktik. Trots tappra försök att utnämna stora drönare till drottning hittade vi inte henne.

Första gången jag gick igenom kupan själv kände jag mig mycket stolt. Fortfarande inget stick och jag förklarade för dem att de var världens snällaste bin.

Jag var förvånad då jag trodde att det skulle vara proppfullt av bin på vår tomt med alla lavendelbuskar, myntor och örter men det var bara en viss ökning. Jag trodde också att bina skulle störa runt fikabordet, men inte alls. Okunskap från min sida. Jag placerade en stol intill kupan och ofta satt jag där så de fick lära känna mig och jag dem.

Vi var fyra personer som gått på bikursen och bodde väldigt nära varandra, så vi beslöt att ha ett litet eget lokalt bigång där vi kan stötta och hjälpa. Vi skickar ut mail om när vi ska gå igenom kuporna och vill man kan man hänga med på det. Jätteroligt att dela sina upplevelser med andra binördar!

Innan midsommar kom Göran för att hjälpa och göra en avläggare. Vi flyttade över den snälla drottningen till den nya kupan och med sig fick hon flera bin, yngel- och foderramar mm. När det kändes som en god balans mellan de två nöjde vi oss.

Nu var det min uppgift att gå igenom kupan med jämna mellanrum för att se till att det bildades drottningceller och endast spara två.

Efter två veckor blev jag orolig att jag inte hade någon drottning kvar. Mina bikompisar kom för att hjälpa mig och de påpekade att det fanns yngel och självklart då en drottning. De pekade dessutom på ett bi som klättrade ur sin cell. Häftigt. De hade dessutom gått på vingklippningskursen så de visade hur jag skulle göra. Det var bara att ta tag i en drönare och öva. Vi hittade dock inte drottningen så hon var omärkt och inte vingklippt.

Under högsommaren gick jag mer sällan in i kupan. När jag nu väl gick in såg jag att det var några gula och orange bin också. Hmm!

Vid en rutinkoll kunde jag knappt lyfta upp ramarna då det verkligen var fulla av honung. Jag började slänga mig med termer som "bra drag" inför vänner och bekanta.

Nu var det väl ändå dags att slunga? Burkar redan inköpta. Bara att samla ihop ramarna. Fram med den stora fågelfjädern och "sopa" bort alla bestämt utan att vispa för mycket.

Ner med de honungsdrypande ramarna och packa in dem snabbt så de omkringflygande bina inte hittar dem.

Oj vad kladdigt men vad roligt att få "skörda". 11 kg blev det och i mitt tycke den bästa honungen någonsin :-)

Drottningen fortfarande omärkt och oklippt vinge. Det blir ett av mina första mål inför våren.

När jag satt i ramarna igen så blev det nog lite glest mellan några, så bara på kort tid byggde de själva. Lärdom: Lagom många ramar.

Inför invintringen köpte jag Bifor som de åt upp väldigt fort.

Jag har inte haft några svärmar och mina två samhällen har varit väldigt starka. Det känns bra inför vintern. Fantastiskt roligt och ganska lugn bisommar. Bisticken då? Fortfarande inte stucken!

Helen Göransson, Värmdö



Vildbygge när□
det är för stort avstånd□□
mellan ramar.

Drottningodling med Cloake Board metoden / Monica Basu

Metoden uppfanns av den Nya Zeeländske biodlaren Harry Cloake i mitten på 70-talet och presenterades på den 26:e Apimondia - konferensen i Adelaide 1977.

Den bygger precis som andra metoder för drottningodling på att två principer för binas naturliga reproduktion på koloninivå dvs. svärmningen utnyttjas. Dessa är trångboddhet och avsaknad av drottning.

Den här metoden har följande fördelar; arbetsinsatsen för biodlaren är inte så krävande; bina stressas mindre och risken för att skada drottningarnas utveckling är mindre. Dessutom störs knappt samhällets honungsproduktion.

Själva Cloake Boarden består av en botten med en utdragbar bricka som placerats ovanpå ett spärrgaller. Den har också ett fluster. Man utgår från ett starkt samhälle och börjar med att skapa ett trångbott samhälle i den övre delen som görs viselöst. Efter att odlingsramen tillsatts och bina börjat bygga på drottningcellerna återförenas de två delarna till ett viseriktigt samhälle.

Steg 1: (kväll)

- Se till att drottningen är i den nedre delen och installera Cloake Boarden, som skall vara öppen.
- Lämna 1 ram med yngel i ovandelen.
- Roter och stäng det nedre flustret.
- Vänta 12 timmar.

Bina re-orienterar till den nya ingången. Ambin tar sig upp till ynglet genom spärrgallret.

Steg 2: (morgon)

- Stäng Cloake Boarden och öppna det nedre flustret.
- Vänta 24 timmar.

Bina flyger ut genom det nedre flustret och hem genom det övre. Den övre, nu drottninglösa delen, blir full med bin.

Steg 3: (morgon)

- Förstör eventuella viseceller.
- Flytta bort yngelramen och ersätt den med din odlingsram. Vänta 24 timmar.
- Bina börjar bygga på drottningcellerna.

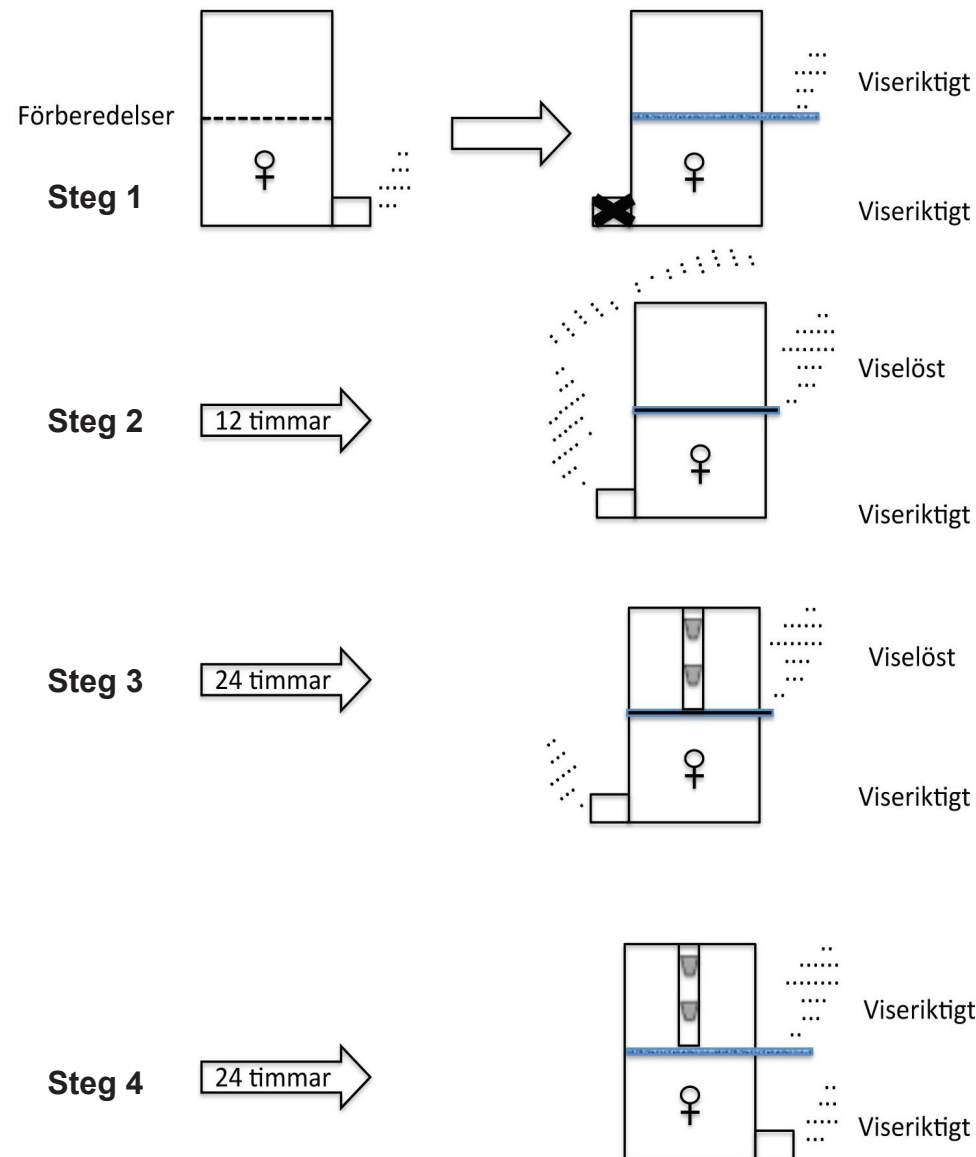
Steg 4: (morgon)

- Öppna Cloake Boarden.
- Roter tillbaka nedre flustret
- Samhället är åter viseriktigt.

Referenser:

Cloake, H. 1990. Queen Cell Raising, My way. The Australasian Beekeeper 91(7):299-300, 302. **Cobey, S.** 1979. A New Zealander's Unique System Of Queen Rearing. American Bee Journal 119:421

www.honeybeesuite.com/using-the-cloake-board-method-to-raise-queen



Om jakten på bi-kunskap och drottningar.

Jag tror att jag fick en av världens bästa födelsedagspresent. En biodlarkurs. Länges hade jag funderat på att ta upp ett av min Morfars absolut största intresse, och nu var det dags. Under vårvintern gick jag kurs och så i maj levererades min kupa och jag hade fått hem mina efterlängtningsbin. Ett välkomnande som få andra insekter fått erfara!

En av mina lärare från kursen, Göran, var utsedd till min mentor. Det var han som levererade bikupan i sin Volvo-kombi. Lugn som en filbunke, trots att vissa bin lyckats hamna utanför kupan under lastning och transport. Men vis av erfarenheten berättade han att ”de flyger ändå mot fönstren”. Och förvisso, det gör de säkert, men jag lät mig ändå påminnas om de skräckfyllda sekunder då en geting förirrat sig in i vår bil under färd. Numera vet jag att bin är ytterst fredliga och de vill ju bara ut i det fria. Fullt förståeligt!

Efter att mitt bisamhälle levererats lämnades jag med uppdraget att inom någon vecka inventera kupan, och säkerställa att det inte fanns risk för svärmning. Jag kan ärligt erkänna att det var med skräckblandad förtjusning jag första gången närmade mig kupan, allena, utan stöd av min mentor.

Nåväl, nu skulle här inventeras. Bina kom i maj, och 10-dagar efter leverans skulle jag ut och bekanta mig med mina bin. Om allt såg bra ut, mao inga drottningceller under uppbyggnad, så skulle Göran återkomma till mig för att göra en avläggare efter ytterligare några dagar. Det där med att inventera var inte det lättaste. Detta var första gången jag överhuvudtaget lyfte på locket till en bikupa. Hade ingen aning om hur bina skulle reagera och agera. Dock hade jag både en och två gånger ställt frågor till Göran, däribland frågan om man kan puffa för mycket. Svaret var nej, och anledningen till min fråga var min rädsla för att bli stungen och attackerad av arga bin.

Nu var det inte helt lätt att inventera. Dels hade jag lite av ett stresspåslag eftersom jag var säker på att jag skulle bli stungen. Dels var jag osäker på vad jag skulle leta efter, och bläddrade i boken under tiden som jag skulle leta mig genom ramarna efter svärmceller. Så här i efterhand är de jättelätta att hitta, men jag blandade ihop drönceller och drottningceller. Med ett bildminne, så har jag nu gjort det enkelt för mig: Drottningceller ser ut som spenar.

I början av juni, var det dags att göra en avläggare. Arbetet gick bra, och Göran ansåg att mina bin var väldigt snälla. De blev bara irriterade när jag klantade mig, såsom när jag slant med en ram. De första besöken i kupan hade jag diskhandskar. Och det rekommenderar jag inte! Varmt och äckligt. Dessutom visste jag att bina kunde sticka igenom gummit, så jag var ju klantigt försiktig med ramarna.

Avläggaren kom på plats och jag kunde pusta ut. En aning. Att bin svärmar går att undvika, om det nu inte är så att bina är lätt rastlösa, fritt översatt till människospråk, och vill se sig om efter nytt boende.

Jag vet inte vad mina bin är, men de svärmade i alla fall. Och naturligtvis under en av de fyra dagarna vi var bortresta över midsommar. Jag trodde att jag kunde vara lugn,

med avläggare och inventering av ramar för att leta svärmceller dagen innan vi reste. Kanske hade jag missat, eller så var mina bin helt sonika svärmbenägna. Med en avläggare och extra låda, var de inte trångboddade och alla eventuella svärmceller trodde jag att jag hade rensat bort. Den 24 juni svärmade bina. Grannen ringde i ett annat ärende dagen efter och berättade han sett ett moln av bin flyga mot vår husfasad, och sedan gett sig av. Att det gick en kall kår genom kroppen, är att beskriva min känsla i underkant. Stress och en grandios känsla av misslyckande kom över mig. Dessutom var vi relativt nyinflyttade och det jag minst av allt ville var att det skulle sitta en svärm i grannens parasoll.

Nåväl, inget samtal inkom från grannarna, men familjen packades in i bilen för att snabbt ta oss från norra Värmland tillbaka till Värmdö. När vi kom hem, hoppade jag i bi-overallen och gick ut till mina kupor. Jag märkte med ens att något hade hänt. Framförallt var mina tidigare fredliga och lugna bin, *väldigt* irriterade. Betedde sig aggressivt, attackerade mig och jag fick lämna det samhälle där det var sämst stämning. Dessutom var det betydligt glesare mellan bina, så att ett gäng hade dragit var det inte någon tvekan om. Jag ringde ändå Ingvar, som var min vikarierande mentor under några veckor, och konsulterade. Ingvar var en hjälplina som var guld värd!

Och visst, när jag beskrev stämningen i kupan, binas beteende och att antalet minskat rådde ingen tvekan om att de svärmat. Nästa steg blev att lämna dem i fred några dagar tills att de lugnat sig.

Nåväl, de lugnade sig, och vi är nu framme i början av juli. Det var dags för inventering för att leta rätt på drottningarna i de båda kuporna. Jag letade. Och letade. Hittade en drottning i avläggaren. I det samhälle som *inte* svärmat. Det rimmar *inte* med läroboken där det står att bin svärmar för att en ny drottning kläckts och motat bort den gamla drottningen som då tar med sig ett gäng bin. Nåja, jag har en drottning och det drottninglösa samhället verkade må bra. Trots att de inte hade någon drottning rådde någon form av harmoni. Bina var nu återigen lugna och fredliga! För att råda bot på situationen kom Göran över med en yngelram. Förhoppningen var nu att de skulle dra upp en drottningcell.

Jag gav det ett tiotal dagar igen för att sedan inventera samhället med förhoppningen om att hitta en drottning. Men icke. Ingen drottning nu heller. Väntade några dagar till, och gick ut till mina kupor. Uppgiften var att spara ett fåtal, fina, drottningceller med förhoppningen om att minst ett par drottningar skulle kläckas och ta hand om samhället. Och visst fanns här drottningceller. Massors, massor. Flertalet ramar hade säkert uppemot 20 spenar som hängde där. Och mitt blödiga jag, fick mosa drottningceller så att det nästan var otäckt. Jag sparade fyra fina drottningceller och hade goda förhoppningar för samhällets framtid.

Väntade några dagar och gick ut för att leta drottning igen. Men ingenting nu heller. Jag var helt enkelt fortfarande drottninglös i mitt ena samhälle, medan mitt andra samhälle (avläggaren) var fullt fungerande. Nu var vi i slutet av juli och Göran ansåg att loppet var kört. Det var bättre att slå ihop samhällena och hoppas på att de

skulle trivas tillsammans. Med hjälp av en sida ur DN som inskolning lever nu alla bin, lyckliga tillsammans i en och samma kupa. Och med en drottning som basar över gänget. Trots att det var lite struligt så blev ändå honungsskörden över förväntan. 20 kg på, förvisso två samhällen, men där ett samhälle varit ytterst struligt utan någon tydlig förklaring.

Så, vad har jag lärt mig under mitt första år som biägare.

- Att inte använda diskhandskar.
- Alltid göra avläggare för att på något vis minska risken för att de ska svärma.
- Inventera väl, och var noga med att ta reda på *hur* det ser ut, det som jag letar efter.
- Var inte rädd att sopa bort bin så att jag ser ordentligt.
- Fråga andra biodlare om råd!
- Bibehåll ambitionen att bli biodlare, inte biägare. I sommar ska de inte svärma!
- Tänk på Morfar som efter många, många år som biodlare ändå fick nya erfarenheter varje sommar. Likt mina lärare på biodlarkursen och övriga biodlare som jag träffat.

Hanna Johnsson, aspirerande biodlare, i Strömma, Värmdö



Vår hemsida

Vår hemsida är mycket uppskattad, och jag får ofta beröm för den när jag träffar andra biodlare i Sverige.

Det är ju inte alls min förtjänst, utan den som ska hedras är Lars Nordgren som gör ett jättejobb.

Men det finns inget som inte kan göras bättre och den behöver byggas om. Har du lust och kunskap att hjälpa till vore det bra om du kontaktade Lars eller mig.

Göran Frick

Några av mina misstag

När man hållit på ett tag med biodling vill man kanske testa nya saker.

Jag har gjort några sådana försök de senaste åren med saker jag hittat på nätet.

Här är mina erfarenheter.

Det första försöket gällde en s.k. snabbkokare som man använder i drottningodling. Tekniken, som jag inte går djupare in på innebär bland annat att man sätter ned några ramar i en speciell låda och låter bin dra upp nya drottningceller från larver man lagt i cellkoppar. Man behöver skaka i rejält med bin. Jag hittade en ritning på Alingsåstraktens biodlarförening och lät en duktig snickare i vår förening tillverka den. När det skulle skakas ned bin upptäcktes det att de helt enkelt inte fick plats. Lådan är inte djup nog. Har man bara lite bin sittande på ramarna räcker det inte för att dra fram bra drottningar. Man kan undra om biodlarna i Alingsås själva använt snabbkokaren. Slutsats: använd inte den ritningen utan att rådfråga mig!

Det andra försöket är jag helt skyldig till själv. Till mitt försvar kan sägas att jag inte är ingenjör. Om man har Nackakupa med Nackatak kan man råka ut för kondens och som följd av det få mögliga ytterramar på våren. Det är inte bra. Enligt tillförlitliga källor beror problemet på att taket är för tunt och helt enkelt släpper in lite kyla. Eftersom jag också använder fodrare gjorda i EPS-plast som är speciellt gjorda för Nackakupan tänkte jag att när de använts kan de helt enkelt stå kvar uppe på översta lådan. Uppe på fodraren får taket ligga. Perfekt – jag har ett tjockare tak. Nja, det blev inte riktigt så. Eftersom fodraren ligger direkt uppe på täckplasten ovanför ramarna i översta lådan kan inte bina gå upp och kitta igen draget som blir i springan mellan ovansidan på täckplasten och fodraren så effekten blev precis tvärtom. Jag fick ett tunnare tak.

Ma o jag är en klantskalle. Nu accepterar jag att jag ibland får kondens med vanligt Nackatak.

Tredje försöket gällde att försöka ge bina pollenersättning. Teoretiskt kan det vara bra för att öka yngelsättningen på våren. Efter lite letande på nätet fastnade jag för en enkel metod som finns på ett forum. Äggula och socker. Skulle fungera perfekt. Nåväl det var ju så enkelt att röra ihop till lämplig konsistens så till och med jag klarade av det. ”Plätten” lades ovanpå ramarna i översta lådan i bisamhället och täckplasten lades ovanpå tillsammans med tak.

Dagen efter då jag gick till bisamhället såg jag en massa sockerkristaller på flustret och vid närmare granskning såg jag bin komma ut med sockerkristaller och slänga ut dem. Av plätten återstod inte mycket – det mesta hade bina städad ut. Så det är möjligt att någon lyckats få det att fungera men mina bin visade tydligt vad de tyckte. Jag tänker inte plåga mina bin igen med detta.

Nu får ju var och en nästan testa vad de vill i sin biodling, men var beredd på att det kan bli fel ibland.

Göran Frick

Bli mentor

Om du hållit på med biodling 3 år eller mer skulle du passa som mentor åt en nybörjare. Det är roligt att hjälpa någon annan och dela med sig av sin kunskap och glädje kring biodling. Dessutom lär du dig en massa och utvecklas själv också.

Du hjälper till med avläggare, leta drottning mm. Om du tror att du inte kan tillräckligt så kan jag försäkra dig att du kan mer än du tror. Dessutom har den du ska hjälpa nästan ingen praktisk erfarenhet alls – det har du!

Om det dyker upp frågor kan du alltid kontakta mig eller Per Thunman så hjälper vi dig i din roll som mentor.

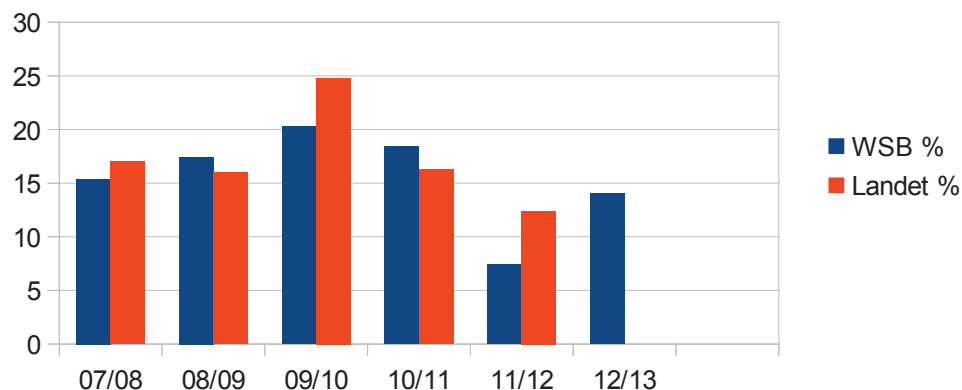
Anmäl dig som mentor så hittar vi någon nybörjare nära dig som gått vår kurs men som behöver praktisk hjälp under sin första säsong.

Göran Frick

Bidöden

Det talas mycket om stora förluster av bisamhällen i hela världen. De flesta forskare ser ett samband mellan varroaangrepp och hög dödlighet. Det är därför viktigt att behandla samhällena mot varroa. Nedanstående diagram visar hur stora förluster vi haft i vår förening och i hela landet under de senaste åren.

Vinterförluster i procent



Bitillsynsverksamheten 2013

Sent under säsongen i september upptäcktes ett samhälle i Nacka med långt gången virusinfektion, s k Deformed Wing Virus. Samhället var döende och de flesta bin som höll på att kläckas var smittade. Samhället dödades och de bisamhällen som fanns i närheten undersöktes utan att hitta lika allvarliga symptom. Det är viktigt att man kollar nedfall under hela säsongen för att veta hur stort varroastrycket är. Man kan då sätta in en tidig behandling om det behövs. Som Per brukar säga: ”Att mäta är att veta”.

Jag vill påminna om att ska man behandla mot Varroa med ekologiska metoder ska man följa instruktionerna i broschyren ”Varroabekämpning med ekologiska metoder” i sin helhet. Man kan inte bara ta en del och tro att det räcker.

Broschyren kan laddas ned från

<http://webbutiken.jordbruksverket.se/sv/artiklar/varroabekampning-med-ekologiska-metoder.html>



Bi med deformerade vingar.

Amerikans yngelröta har rapporterats i Nyköpingstrakten, men inte närmare oss än så vitt jag vet.

Antalet anmälda svärmar till mig har varit 4 st., och de flesta har suttit så att de inte har kunnat fångas in.

Jag uppskattar att det i Värmdö finns ca 90 bigårdar, med ca 275 bisamhällen. I Nacka uppskattar jag att det finns ca 55 bigårdar med ca 160 bisamhällen. Alla bisamhällen, både i Nacka och Värmdö, har varroa och måste behandlas.

Gör det om du inte vill förlora dina samhällen!

Göran Frick

Saker att tillverka

Det finns en hel del tillbehör till biodlingen man kan tillverka på de snickericirklar vi brukar ordna. Vi har tidigare tillverkat kupbottnar, bibänkar, skattlådor, kakknektar, hinkstöd, vaggas för tunnor mm.

Vi startar en ny cirkel den 18/1. Anmäl er till Göran Frick eller Per Thunman så snabbt som möjligt. Vi kan bara vara 10 personer där. Vi kan också tipsa om materialval mm.



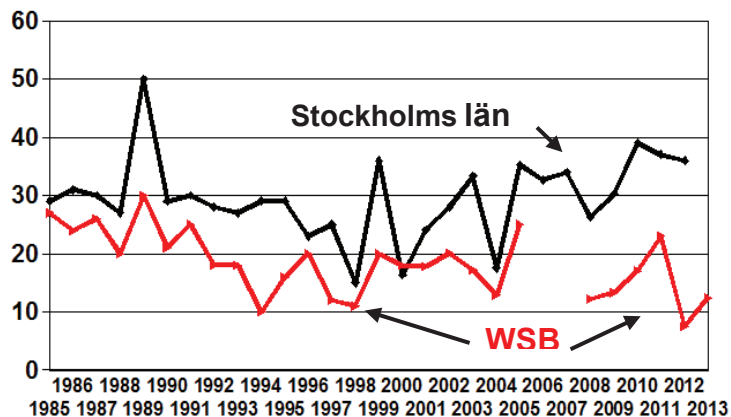
Vagga för honungstunna



Kupbotten

Medelskörd åren 1985 - 2013

Kg/samhälle



STYRELSE

STYRELSE

Ordförande:

Göran Frick 08-570 321 00

e-post:

grnfrick@gmail.com

Kassör

Jan Molander 08-574 000 25

e-post:

jan.molander@telia.com

Sekreterare:

Kerstin Svensson 070-590 15 60

e-post:

mimmikerstin@msn.com

Övr. ledamöter:

Anders Klum 070-0945577

e-post

anders.klum@gmail.com

Monica Basu

e-post:

monica.basu@home.se

Suppleanter:

Anders Karlsson 08-571 625 13

Andrew Boddy 070-441 09 12

Revisorer:

Kjell Holtare 08-747 11 69

Gunnar Ericson 08-716 40 29

Suppleant:

Claes Enander 08-571 602 51

Valberedning:

Magnus Betmark 070-822 43 12

Honungsbedömning: Styrelsen

Ombud till Sthlms

Göran Frick, Jan Molander, Monica Basu

Läns Biodlare:

Gunnar Ericson, Claes Enander

Bitillsynsmän utsedda av Länsstyrelsen

För Värmdö: Göran Frick 08-570 318 31

Ersättare Ingvar Pettersson 08-570 321 00

För Nacka: Hans Samland 08-746 94 75

Ersättare Göran Frick 08-570 318 31